

tilstrækkelig højt i forhold til andre kommunale opgaver, således at realiseringen af det tilstræbte princip om ligelighed i biblioteksbetjeningen af alle landets indbyggere herved kunne vanskeliggøres.

På den anden side må der tillægges motiveringen for, at der tilvejebringes en forbedret udligningsordning en meget betydelig vægt, ligesom synspunktet om en ændret tilskudsordning, omfattende også andre under de forskellige styrelser henhørende, tilsvarende tilskudsområder, for en helhedsbetragtning må siges at frembyde en række fordele, særligt en ønskelig decentralisering af styrelsesopgaverne.

Af hensyn til kommunernes behandling af folkebiblioteksvæsenet på lige fod med andre til kommunerne henlagte opgaver er det ved fremsættelsen af nærværende lovforslag forudsat, at lignende ordninger gennemføres samtidig for bl. a. undervisningsministeriets og socialministeriets tilskudsområder.

Det foreliggende lovforslag er udarbejdet på grundlag af et således ændret tilskudssystem efter objektive udgiftskriterier og iøvrigt med den videst mulige hensyntagen til de hensillinger om at begrænse normer og standarder på dette område, der er fremsat i rapporten fra byrdefordelingsudvalgets sekretariat.

I overensstemmelse hermed bygger lovforslaget på det grundsynspunkt, at omfanget af de kommunale forpligtelser er begrænset, så de svarer til mindstekravene til en folkebiblioteksvirksomhed. I lovforslaget er kun medtaget de bestemmelser, som angiver kommunernes centrale forpligtelser, først og fremmest pligten til at etablere en folkebiblioteksbetjening inden for området, hvortil udgifterne afholdes af kommunen.

Nogle af disse bestemmelser har på grund af deres mere detaljerede karakter ikke kunnet medtages i selve lovtæksten, men foreslås optaget i en ministeriel bekendtgørelse, der skal udstedes med hjemmel i den bemyndigelse, som efter lovforslagets §§ 6, 12, 15, stk. 2 og 20 tillægges ministeren for kulturelle anliggender.

I bemærkningerne nedenfor til de nævnte bestemmelser gøres der nærmere rede for indholdet af disse, der varetager hensynet til publikum, almindelige ordens- eller rationaliseringshensyn og servicehensyn. Disse bestemmelser vil ikke medføre nye udgiftskrav til kommunerne.

Med hensyn til fremgangsmåden ved udstedelsen af bekendtgørelsen er det — på linie med den hidtil fulgte praksis — forudsat, at forslag hertil udarbejdes i samarbejde med de kommunale organisationer.

Lovforslaget indeholder i realiteten ingen forpligtelser, der rækker ud over forpligtelserne i den nugældende lov om folkebiblioteker og den med hjem-

mel i loven udstedte bekendtgørelse. Principforskellen mellem lovforslaget og den nugældende lov er, at der i lovforslaget ikke findes nogen bestemmelse om en fast refusion eller tilskudsydelse fra staten til kommunerne i forhold til de afholdte biblioteksudgifter.

Det er en konsekvens af det ændrede tilskudsprincip, at den hidtidige rådighedssum til folkebibliotekernes fællesopgaver samt udgifterne til forfatterfonden, der har været opført på de årlige finanslove, beregnes som en nærmere i loven angivet andel af statens tilskud til folkebibliotekernes drift, bortfalder ved ophævelsen af de hidtil gældende tilskudsbestemmelser. Bevillinger til disse formål foreslås imidlertid opretholdt som særligt hjemlede bevillinger på finansloven.

Der henvises iøvrigt til bemærkningerne nedenfor til de enkelte bestemmelser herom.

Om hovedpunkterne i forslaget bemærkes iøvrigt, at det i formålsbestemmelsen er præciseret, at folkebibliotekerne foruden bøger og andet trykt materiale tillige skal stille audiovisuelle samlinger til rådighed for sine lånere. Endvidere skal bibliotekerne virke som informationscentraler.

Om centralbibliotekerne bemærkes, at det hidtidige statstilskud til centralbiblioteksvirksomheden er foreslået indarbejdet i den generelle tilskudsordning, som samtidig gennemføres for folkebibliotekerne, således at amtskommunerne vil komme til at oppebære en andel af sådanne tilskudsmidler. Forslaget om, at amtskommunerne principielt afholder udgifterne til den særlige centralbiblioteksvirksomhed må ses på baggrund heraf, ligesom forslaget om forvaltningen af centralbiblioteksvirksomheden er foreslået tilpasset disse forhold.

Lovforslaget indeholder — i modsætning til den nugældende lovgivning — ingen bestemmelser om skolebiblioteker, idet disse bestemmelser efter forhandling med undervisningsministeriet overføres til folkeskoleloven, således at det obligatoriske samarbejde mellem folkebiblioteker og skolebiblioteker ophører. Der ligger heri ingen tilskyndelse til at ophæve eksisterende samarbejde. Hensigten med forslaget er, at beslutningen om samarbejde skal overlades til den enkelte kommunalbestyrelse. Der henvises herom til betænkning nr. 621-1971 om skolebiblioteker og centraler for undervisningsmidler samt til lovforslaget herom samt til lovforslaget om ændring af folkeskoleloven, der fremsættes af undervisningsministeren.

Det forudsættes endvidere i lovforslaget, at der ved folkebibliotekerne ansættes heltidsbeskæftiget faguddannet arbejdskraft, således at den obligatoriske biblioteksbetjening i princippet identificeres